2025/1059

28.5.2025

SKLEP KOMISIJE (EU) 2025/1059

z dne 19. maja 2025

o skladnosti ciljev uspešnosti iz osnutka načrta izvedbe, ki ga je Portugalska predložila v skladu z Uredbo (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, z vseevropskimi cilji uspešnosti za četrto referenčno obdobje načrta izvedbe in ureditve pristojbin na enotnem evropskem nebu

(notificirano pod dokumentarno številko C(2025) 2929)

(Besedilo v portugalskem jeziku je edino verodostojno)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba (okvirna uredba) ([1]) in zlasti člena 11(3), točka (c), Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/2803 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2024 o izvajanju enotnega evropskega neba ([2]) ter zlasti člena 58(3) Uredbe,

ob upoštevanju Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2019/317 z dne 11. februarja 2019 o določitvi načrta izvedbe in ureditve pristojbin na enotnem evropskem nebu ter razveljavitvi izvedbenih uredb (EU) št. 390/2013 in (EU) št. 391/2013 ([3]) ter zlasti člena 14(2) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

SPLOŠNE UGOTOVITVE

(1) V skladu s členom 11 Uredbe (ES) št. 549/2004 morajo države članice na nacionalni ravni ali na ravni funkcionalnih blokov zračnega prostora za vsako referenčno obdobje načrta izvedbe in ureditve pristojbin pripraviti načrte za navigacijske službe zračnega prometa in funkcije omrežja, vključno s cilji uspešnosti. Ti načrti morajo vključevati lokalne cilje uspešnosti, ki so skladni z vseevropskimi cilji uspešnosti za zadevno referenčno obdobje.

(2) Vseevropski cilji uspešnosti za četrto referenčno obdobje (2025–2029) so bili določeni v Izvedbenem sklepu Komisije (EU) 2024/1688 ([4]).

(3) Vse države članice so pripravile in sprejele osnutke načrtov izvedbe za četrto referenčno obdobje, ki so bili do 1. oktobra 2024 predloženi Komisiji v oceno. Po preverjanju popolnosti navedenih osnutkov načrtov izvedbe je Komisija od držav članic zahtevala, naj do 15. novembra 2024 predložijo posodobljene osnutke načrtov izvedbe.

(4) Ocena Komisije iz tega sklepa temelji na posodobljenem osnutku načrta izvedbe za četrto referenčno obdobje, ki ga je predložila Portugalska (v nadaljnjem besedilu: osnutek načrta izvedbe).

(5) Organ za oceno uspešnosti, ki Komisiji pomaga pri izvajanju načrta izvedbe, je Komisiji predložil poročilo z nasveti glede ocene osnutkov načrtov izvedbe.

([1]) UL L 96, 31.3.2004, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj.
([2]) UL L, 2024/2803, 11.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj.
([3]) UL L 56, 25.2.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.
([4]) Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2024/1688 z dne 12. junija 2024 o določitvi vseevropskih ciljev uspešnosti za omrežje za upravljanje zračnega prometa za četrto referenčno obdobje, ki se začne 1. januarja 2025 in konča 31. decembra 2029 (UL L, 2024/1688, 17.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

(6) V skladu s členom 14(1) Izvedbene uredbe (EU) 2019/317 je Komisija ocenila skladnost lokalnih ciljev uspešnosti iz osnutka načrta izvedbe, in sicer na podlagi meril iz točke 1 Priloge IV k navedeni izvedbeni uredbi, po potrebi ob upoštevanju lokalnih okoliščin.

(7) Komisija je svojo oceno osnutka načrta izvedbe dopolnila s pregledom elementov iz točke 2 Priloge IV k navedeni izvedbeni uredbi. Glede točke 2.1(d)(vii) Priloge IV k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/317 Komisija ugotavlja, da v okviru pregleda ni izvedla podrobne analize metodologije, ki jo je Portugalska uporabila za razporeditev stroškov med službami na rutah in terminalih v četrtem referenčnem obdobju. Komisija na tej stopnji še ni sprejela nobenega sklepa glede skladnosti navedene metodologije za razporeditev stroškov s točkama (e) in (f) člena 15(2) Uredbe (ES) št. 550/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]) ter členom 22(5) Izvedbene uredbe (EU) 2019/317.

OCENA KOMISIJE

Ocena ciljev glede varnosti

(8) Kar zadeva ključno področje uspešnosti glede varnosti, je bila skladnost ciljev iz osnutka načrta izvedbe ocenjena v skladu s točko 1.1 Priloge IV k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/317.

(9) Cilji uspešnosti na ključnem področju uspešnosti glede varnosti, ki jih je Portugalska predlagala glede učinkovitosti upravljanja varnosti, razčlenjeni po ciljih glede upravljanja varnosti in izraženi kot raven izvajanja, so:

Portugalska	**Cilji glede učinkovitosti upravljanja varnosti, izraženi kot raven izvajanja, ki sega od ravni A do ravni D EASA**					
Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa	**Cilj glede upravljanja varnosti**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
NAV Portugal	varnostna politika in cilji	C	C	C	C	**C**
	obvladovanje varnostnega tveganja	C	C	C	D	**D**
	zagotavljanje varnosti	C	C	C	C	**C**
	spodbujanje varnosti	C	C	C	C	**C**
	kultura varnosti	C	C	C	C	**C**

(10) Komisija je ugotovila, da so cilji uspešnosti glede varnosti, ki jih je Portugalska predlagala za izvajalca navigacijskih služb zračnega prometa NAV Portugal, enaki vseevropskim ciljem glede varnosti za vsako koledarsko leto od leta 2025 do leta 2029, razen cilja „obvladovanje varnostnega tveganja“, za katerega se načrtuje, da bo raven vseevropskega cilja dosežena v letu 2029.

(11) Komisija ugotavlja, da osnutek načrta izvedbe določa ukrepe za NAV Portugal za doseganje lokalnih ciljev glede varnosti, kot so krepitev vloge in povečanje števila osebja notranjih enot, pomembnih za varnost, ter uvedba napovednih orodij in metodologij pri dejavnostih upravljanja varnosti.

([5]) Uredba (ES) št. 550/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa na enotnem evropskem nebu (Uredba o izvajanju služb) (UL L 96, 31.3.2004, str. 10, http://data.europa.eu/eli/reg/2004/550/oj).

(12) Na podlagi ugotovitev iz uvodnih izjav 9, 10 in 11 ter ob upoštevanju, da je treba vseevropske cilje uspešnosti glede varnosti iz Izvedbenega sklepa (EU) 2024/1688 doseči do zadnjega leta četrtega referenčnega obdobja, tj. do leta 2029, bi bilo treba lokalne cilje uspešnosti glede varnosti, vključene v osnutek načrta izvedbe, šteti za skladne z vseevropskimi cilji uspešnosti.

Ocena ciljev glede okolja

(13) Kar zadeva ključno področje uspešnosti glede okolja, je bila skladnost ciljev iz osnutka načrta izvedbe glede povprečne horizontalne učinkovitosti leta na ruti za dejansko trajektorijo ocenjena v skladu z merilom iz točke 1.2 Priloge IV k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/317. V skladu s tem so bili cilji glede okolja, ki jih je predlagala Portugalska, primerjani z zadevnimi referenčnimi vrednostmi za horizontalno učinkovitost leta na ruti, določenimi v načrtu za izboljšanje evropskega omrežja rut (ERNIP), ki je bil pripravljen v skladu s Prilogo I k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2019/123 ([6]) in na voljo ob sprejetju vseevropskih ciljev uspešnosti za četrto referenčno obdobje, tj. 2. julija 2024.

(14) Cilji uspešnosti glede okolja, ki jih je Portugalska predlagala za četrto referenčno obdobje, in ustrezne nacionalne referenčne vrednosti iz ERNIP, izraženi kot povprečna horizontalna učinkovitost leta na ruti za dejansko trajektorijo, so:

Portugalska	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Cilji na ključnem področju uspešnosti glede okolja, izraženi kot povprečna horizontalna učinkovitost leta na ruti za dejansko trajektorijo	**1,48 %**	**1,46 %**	**1,44 %**	**1,42 %**	**1,40 %**
Referenčna vrednost	1,48 %	1,46 %	1,44 %	1,42 %	1,40 %

(15) Komisija ugotavlja, da so cilji glede okolja, ki jih je predlagala Portugalska, enaki ustreznim nacionalnim referenčnim vrednostim za posamezno koledarsko leto četrtega referenčnega obdobja.

(16) Komisija ugotavlja, da je Portugalska v osnutku načrta izvedbe predstavila ukrepe za doseganje lokalnih ciljev glede okolja, ki vključujejo pobude za čezmejni zračni prostor prostih rut in prestrukturiranje zračnega prostora v sodelovanju z upravljavcem omrežja.

(17) Na podlagi ugotovitev iz uvodnih izjav 14, 15 in 16 bi bilo treba cilje na ključnem področju uspešnosti glede okolja iz osnutka načrta izvedbe šteti za skladne z vseevropskimi cilji uspešnosti za četrto referenčno obdobje.

Ocena ciljev glede zmogljivosti

(18) Kar zadeva ključno področje uspešnosti glede zmogljivosti, je bila skladnost ciljev iz osnutka načrta izvedbe glede povprečne zamude pri upravljanju pretoka zračnega prometa na ruti na let ocenjena na podlagi merila iz točke 1.3 Priloge IV k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/317. V skladu s tem so bili cilji glede zmogljivosti na ruti, ki jih je predlagala Portugalska, primerjani z zadevnimi referenčnimi vrednostmi, določenimi v načrtu delovanja omrežja, ki je bil pripravljen v skladu s členom 9 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2019/123 in na voljo ob sprejetju vseevropskih ciljev uspešnosti za četrto referenčno obdobje, tj. 2. julija 2024.

([6]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/123 z dne 24. januarja 2019 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa in o razveljavitvi Uredbe Komisije (EU) št. 677/2011 (UL L 28, 31.1.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/123/oj).

(19) Cilji glede zmogljivosti na ruti, ki jih je Portugalska predlagala za četrto referenčno obdobje, izraženi v minutah zamude pri upravljanju pretoka zračnega prometa na let, in ustrezne referenčne vrednosti iz načrta delovanja omrežja so:

Portugalska	2025	2026	2027	2028	2029
Cilji na ključnem področju uspešnosti glede zmogljivosti, izraženi v minutah zamude pri upravljanju pretoka zračnega prometa na ruti na let	**0,30**	**0,23**	**0,19**	**0,16**	**0,16**
Referenčna vrednost	0,30	0,23	0,19	0,16	0,16

(20) Komisija ugotavlja, da so cilji glede zmogljivosti na ruti, ki jih je predlagala Portugalska, enaki ustreznim nacionalnim referenčnim vrednostim za posamezno koledarsko leto četrtega referenčnega obdobja.

(21) Komisija ugotavlja, da je Portugalska v osnutku načrta izvedbe predstavila ukrepe za doseganje svojih ciljev glede zmogljivosti na ruti. Ti ukrepi vključujejo znatno povečanje števila dejavnih kontrolorjev zračnega prometa v centru območne kontrole in prestrukturiranje zračnega prostora, da bi povečali razpoložljivo zmogljivost in ublažili sedanja ozka grla glede zmogljivosti. Komisija ob upoštevanju ugotovitev organa za oceno uspešnosti meni, da bi se morala Portugalska zavezati izvajanju vseh operativnih ukrepov iz načrta delovanja omrežja, da bi podprla doseganje svojih ciljev uspešnosti glede zmogljivosti za četrto referenčno obdobje.

(22) Na podlagi ugotovitev iz uvodnih izjav 19, 20 in 21 bi bilo treba cilje na ključnem področju uspešnosti glede zmogljivosti iz osnutka načrta izvedbe šteti za skladne z vseevropskimi cilji uspešnosti za četrto referenčno obdobje.

Pregled ciljev glede zmogljivosti za navigacijske službe zračnega prometa na terminalih

(23) V skladu s točko 2.1(b) Priloge IV k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/317 je Komisija dopolnila svojo oceno osnutka načrta izvedbe s pregledom ciljev uspešnosti glede zmogljivosti za navigacijske službe zračnega prometa na terminalih, določenih za letališča, iz člena 1(3) in (4) navedene izvedbene uredbe. Ugotovljeno je bilo, da navedeni cilji ne vzbujajo pomislekov.

Ocena ciljev glede stroškovne učinkovitosti

(24) Kar zadeva ključno področje uspešnosti glede stroškovne učinkovitosti, je bila na podlagi meril iz točk 1.4(a), (b) in (c) Priloge IV k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/317 ocenjena skladnost ciljev iz osnutka načrta izvedbe glede ugotovljenih stroškov na enoto za navigacijske službe zračnega prometa na ruti. Ta merila vključujejo trend ugotovljenih stroškov na enoto v četrtem referenčnem obdobju, dolgoročni trend ugotovljenih stroškov na enoto v tretjem in četrtem referenčnem obdobju (2020–2029) ter izhodiščno vrednost ugotovljenih stroškov na enoto na ravni območja zaračunavanja v primerjavi s povprečno vrednostjo območij zaračunavanja, kjer imajo izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa podobno delovno in gospodarsko okolje.

(25) Cilji glede stroškovne učinkovitosti na ruti, ki jih je Portugalska predlagala za četrto referenčno obdobje, in povezane izhodiščne vrednosti so:

Portugalsko območje zaračunavanja na ruti	Izhodiščna vrednost za leto 2019	Izhodiščna vrednost za leto 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Cilji in izhodiščne vrednosti na ključnem področju uspešnosti glede stroškovne učinkovitosti, izraženi kot ugotovljeni stroški na enoto (v realnih cenah iz leta 2022)	**38,15 EUR**	**37,42 EUR**	**36,94 EUR**	**36,92 EUR**	**36,48 EUR**	**35,27 EUR**	**33,71 EUR**

(26) Kar zadeva merilo za ocenjevanje iz točke 1.4(a) Priloge IV k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/317, Komisija ugotavlja, da trend ugotovljenih stroškov na enoto na ravni območja zaračunavanja v četrtem referenčnem obdobju na Portugalskem znaša – 2,1 %, kar presega vseevropski trend, ki v istem obdobju znaša – 1,2 %.

(27) Kar zadeva merilo za ocenjevanje iz točke 1.4(b) Priloge IV k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/317, Komisija ugotavlja, da dolgoročni trend ugotovljenih stroškov na enoto na ravni območja zaračunavanja v tretjem in četrtem referenčnem obdobju na Portugalskem znaša – 1,4 %, kar je bolje od dolgoročnega trenda na ravni Unije, ki v istem obdobju znaša – 1,0 %.

(28) Kar zadeva merilo za ocenjevanje iz točke 1.4(c) Priloge IV k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/317, Komisija ugotavlja, da izhodiščna vrednost ugotovljenih stroškov na enoto na Portugalskem znaša 37,42 EUR v realnih cenah iz leta 2022 in je za +49,3 % višja od povprečne izhodiščne vrednosti 25,06 EUR v realnih cenah iz leta 2022 zadevne primerjalne skupine iz člena 7 Izvedbenega sklepa (EU) 2024/1688.

(29) Kot je navedeno v uvodnih izjavah 26 in 27, je očitno, da Portugalska precej presega vseevropski trend ugotovljenih stroškov na enoto za četrto referenčno obdobje in tudi dolgoročni vseevropski trend ugotovljenih stroškov na enoto. Portugalska tako dokazuje, da lahko učinkovito povečanje stroškovne učinkovitosti doseže na srednjeročni in dolgoročni ravni. Komisija zato meni, da odstopanje izhodiščne vrednosti Portugalske od ustrezne primerjalne skupine iz uvodne izjave 28 ne izključuje skladnosti Portugalske z vseevropskimi cilji uspešnosti glede stroškovne učinkovitosti.

(30) Na podlagi ugotovitev iz uvodnih izjav 25 do 29 bi bilo treba cilje na ključnem področju uspešnosti glede stroškovne učinkovitosti iz osnutka načrta izvedbe šteti za skladne z vseevropskimi cilji uspešnosti za četrto referenčno obdobje.

Pregled ciljev glede stroškovne učinkovitosti za navigacijske službe zračnega prometa na terminalih

(31) V skladu s točko 2.1(c) Priloge IV k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/317 je Komisija dopolnila svojo oceno osnutka načrta izvedbe s pregledom ciljev uspešnosti glede stroškovne učinkovitosti za navigacijske službe zračnega prometa na terminalih, določenih za letališča, iz člena 1(3) in (4) navedene izvedbene uredbe. Ugotovljeno je bilo, da navedeni cilji ne vzbujajo pomislekov.

SKLEPNE UGOTOVITVE

(32) Glede na navedeno bi bilo treba cilje uspešnosti iz osnutka načrta izvedbe Portugalske šteti za skladne z vseevropskimi cilji uspešnosti za četrto referenčno obdobje –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Cilji uspešnosti iz osnutka načrta izvedbe, ki ga je Portugalska predložila za četrto referenčno obdobje, navedeni v Prilogi k temu sklepu, so skladni z vseevropskimi cilji uspešnosti za četrto referenčno obdobje iz Izvedbenega sklepa (EU) 2024/1688.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Portugalsko republiko.

V Bruslju, 19. maja 2025

Za Komisijo
Apostolos TZITZIKOSTAS
član Komisije

PRILOGA

Cilji uspešnosti iz osnutka načrta izvedbe, ki ga je predložila Portugalska, za katere je bilo ugotovljeno, da so skladni z vseevropskimi cilji uspešnosti za četrto referenčno obdobje

KLJUČNO PODROČJE USPEŠNOSTI GLEDE VARNOSTI

Portugalska	**Cilji glede učinkovitosti upravljanja varnosti**, izraženi kot raven izvajanja, ki sega od ravni A do ravni D Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu (EASA)					
Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa	**Cilj glede upravljanja varnosti**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
NAV Portugal	varnostna politika in cilji	C	C	C	C	C
	obvladovanje varnostnega tveganja	C	C	C	D	D
	zagotavljanje varnosti	C	C	C	C	C
	spodbujanje varnosti	C	C	C	C	C
	kultura varnosti	C	C	C	C	C

KLJUČNO PODROČJE USPEŠNOSTI GLEDE OKOLJA

Portugalska	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Cilji na ključnem področju uspešnosti glede okolja, izraženi kot povprečna horizontalna učinkovitost leta na ruti za dejansko trajektorijo	**1,48 %**	**1,46 %**	**1,44 %**	**1,42 %**	**1,40 %**

KLJUČNO PODROČJE USPEŠNOSTI GLEDE ZMOGLJIVOSTI

Portugalska	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Cilji na ključnem področju uspešnosti glede zmogljivosti, izraženi v minutah zamude pri upravljanju pretoka zračnega prometa na ruti na let	**0,30**	**0,23**	**0,19**	**0,16**	**0,16**

KLJUČNO PODROČJE USPEŠNOSTI GLEDE STROŠKOVNE UČINKOVITOSTI

Portugalsko območje zaračunavanja na ruti	**Izhodiščna vrednost za leto 2019**	**Izhodiščna vrednost za leto 2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Cilji in izhodiščne vrednosti na ključnem področju uspešnosti glede stroškovne učinkovitosti, izraženi kot ugotovljeni stroški na enoto (v realnih cenah iz leta 2022)	**38,15 EUR**	**37,42 EUR**	**36,94 EUR**	**36,92 EUR**	**36,48 EUR**	**35,27 EUR**	**33,71 EUR**